

Mál nr. 206/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Vátryggingartaki ábyrgðartryggingar: (X)

Skaðabótaábyrgð. Sveitarfélag.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 3. júní 2024 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 18. júní 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að að kvöldi hins 11. janúar 2023 hafi M orðið fyrir líkamstjóni er hann rann í hálku og lenti illa á bifreiðastæði við íþróttamiðstöð X að lokinni æfingu þar. M hafi krafist bóta úr ábyrgðartryggingu X en V hafi hafnað kröfu hans með vísan til þess að ekki hafi verið um saknæma og ólögmæta háttsemi X að ræða heldur megi rekja tjón M til óhappatilviks og/eða eigin aðgæsluleysis. M vísar til þess að í lögregluskýrslu um atvikið, dags. 21. janúar 2023, komi fram að M hafi verið að ganga á bifreiðaplani við sundlaugina í X þegar hann rann í hálku með þeim afleiðingum að snerist upp á vinstri ökkla hans. Þá komi fram í lögregluskýrslunni að vettvangur hafi verið mjög ísilagður og mikil hálka hafi verið á planinu. Þá hafi skýrsluritari ekki talið að neinar öryggisráðstafanir hafi verið gerðar vegna hálkunnar. Verði að meta X og starfsfólki þess til gáleysis að hafa ekki komið í veg fyrir slysaðu með því að gera viðhlítandi ráðstafanir til að tryggja öryggi þeirra sem leið áttu í íþróttamiðstöðina. Af fyrirliggjandi lögregluskýrslu sé þá ljóst að tilefni til slíkra aðgerða hafi verið ærið. Er þá vísað til þess að auknar kröfur séu lagðar á eigendur og umráðamenn fasteigna þar sem boðið er upp á þjónustu og almenningur venur komur sínar, og hafi því skylda X til að grípa til ráðstafana verið enn ríkari en ella. Er þá vísað til nokkurra dómafordæma Hæstaréttar því til stuðnings. Hafi þau sem sóttu þjónustu í umrædda íþróttamiðstöð því mátt treysta því að gerðar væru slíkar ráðstafanir sem með sanngirni mætti krefjast af X í þeim tilgangi að tryggja öryggi en auðvelt og kostnaðarlítið hefði verið að koma í veg fyrir slys M með því að salta eða sanda bifreiðastæðið og þá sérstaklega við inngang miðstöðvarinnar. V byggir þá afstöðu sína m.a. á því að búið hafi verið að loka húsnæðinu og ekki sé hálkuvarið að kvöldi til. Er þeirri afstöðu mótmælt af hálfu M og verði að gera þær kröfur að aðkoma að húsnæði sem opið er að kvöldlagi sé einnig örugg á kvöldin og það sé engan veginn fullnægjandi að sinna hálkuvörnum aðeins að morgni. Er vísað til fordæmis Hæstaréttar í máli 251/2005 framangreindu til stuðnings. Brýn nauðsyn hafi staðið til þess að hálkuverja svæðið aftur síðdegis og/eða um kvöldið. Fyrst miðstöðin sé opin til 21 að kvöldi verði að tryggja aðgengi fólks fram til þess tíma en ljóst sé að hálkuvörn sem framkvæmd er að morgni gagnist lítið að kvöldlagi. Þá haldi V því fram að alllangt sé milli bifreiðastæðisins og aðalinngangs byggingarinnar. Því er hafnað af hálfu M enda séu ekki mörg bifreiðastæði framan við miðstöðina og stutt frá inngangi að bifreiðastæðum. Svæðið sem þurfi að hálkuverja sé því ekki stórt. Með hliðsjón af framangreindu telur M því bótaskyldu fyrir hendi.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að því sé hafnað að slysið hafi átt sér stað við aðalinngang íþróttamiðstöðvarinnar. Í lögregluskýrslu komi fram að slys M hafi átt sér stað á bílaplaninu en ekkert tekið fram um að það hafi verið á bifreiðastæði við aðalinngang. Af fyrirliggjandi ljósmynd megi sjá að alllangt sé milli aðalinngangs og bifreiðastæðisins. Þá er því hafnað að ekki hafi verið búið að hálkuverja fyrir utan miðstöðina, enda hafi starfsmenn X hálkuvarið samkvæmt verkáætlun um morguninn og notað til þess salt- og sanddreifara. Slysið hafi átt sér stað kl. 21, eftir lokun sundlaugarinnar. Starfsdegi starfsmanna X hafi þá verið lokið og ekki séu vaktir sem salti eða hálkuverji á kvöldinn. Starfsmenn sundlaugarinnar sjái um að hálkuverja við innganginn. Ekkert liggi fyrir um að nauðsynlegt hafi verið að hálkuverja aftur yfir daginn en engar tilkynningar eða kvartanir hafi borist þess efnis að aðstæður væru slíkar að það þyrfti að hálkuverja að nýju. Starfsfólk X hafi því gert nauðsynlegar og eðlilegar ráðstafanir vegna hálkunnar. Þau fordæmi sem M vísi til eigi þá ekki við enda séu atvik ekki sambærileg. Slys M hafi þá átt sér stað um hávetur þegar hálka og klaki hafi verið um allan bæ og aðstæður því augljóslega með þeim hætti að þörf væri á aðgæslu. Hafi M verið á

leið til baka í bifreið sína að æfingu lokinni og hafi honum því verið kunnugt um að hálka væri á stæðinu. Er afstaða V því sú að ekki sé til staðar bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X.

Álit.

Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu beri sönnunarbyrði um að skilyrði slíkrar ábyrgðar séu uppfyllt. Það hvílir því á M að sýna fram á að hann hafi orðið fyrir slysi sem sé að rekja til saknæmra athafna eða athafnaleysis X, starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna.

Hvað X varðar er vissulega rétt að sem rekstraraðila sem veitir almenningi þjónustu hvílir á því rík skylda til að viðhafa sanngjarnar ráðstafanir til að tryggja öryggi þeirra sem leggja leið sína að og frá húsnaðinu. Verður þá að taka undir með M varðandi það að sú skylda fellur ekki niður að loknum hefðbundnum dagvinnutíma, og verður að gera þær kröfur til slíkra aðila að einhvers konar verkáætlun er miði að því að tryggja öryggi þeirra sem í fasteignina leita á opnunartíma, en ekki aðeins á dagvinnutíma, sé í gildi. Samkvæmt V háлкуverja starfsmenn miðstöðvarinnar við innganginn en ekki koma fram nánari lýsingar á því hvernig verklagi við það sé háttað.

Utan fyrrgreindrar lögregluskýrslu eru gögn fyrir nefndinni um atvikið takmörkuð. Þannig liggur ekki fyrir afstöðumynd er sýni nákvæmlega hvar umrætt slys atvikaðist, né er staðsetning þess merkt inn á fyrirliggjandi loftmynd af svæðinu í kringum íþróttamiðstöðina. Þá eru engar ljósmyndir af vettvangi frá slysdegi fyrirliggjandi. Enn fremur liggja engar upplýsingar fyrir um veðurfar á slysdegi, né kemur fram hvernig aðstæður voru á bifreiðastæðinu er M lagði bifreið sinni áður en hann sótti æfingu.

Í yfirlýsingu M sem er meðfylgjandi málskoti segir m.a. að hann hafi dottið viku fyrir slysið og látið starfsfólk X vita af því. Þá kemur fram að tveimur vikum fyrir slysið hafi hann einnig beðið um að hálkuvörnum væri sinnt. Engin gögn, s.s. vitnisburðir, liggja fyrir um framangreind samskipti eða fyrra slys M.

Þá segir í yfirlýsingu M að lögreglan hafi nokkrum sinnum haft samband við móður hans í kjölfar slyssins. Í þeim samtölum hafi komið fram að lögreglan hefði gert eða hygðist gera ítarlega skýrslu um atvikið, en lögregla hafi m.a. tekið ljósmyndir af vettvangi, sem lögfræðingur M gæti lagt fram með bótakröfu. Engin slík skýrsla liggur fyrir nefndinni.

Gegn neitun X er þá ekki sýnt fram á að starfsmönnum þess hafi verið kunnugt um að aðstæður hafi verið með þeim hætti að þörf væri á frekari hálkuvörnum, eða að tilkynningar eða umkvartanir þess efnis hafi borist umræddan dag. Án upplýsinga um veðurfar verður þá ekki byggt á því að þörf á frekari hálkuvörnum hafi legið í augum uppi. Slys M átti sér þá stað um hávetur þegar allra veðra er von og sviptingar í veðri geta verið með þeim hætti að ómögulegt sé að bregðast við hálkumyndun í tíma.

Ekki verður betur séð en að í þeim dómsúrlausnum sem vísað er til kröfu M til stuðnings hafi upplýsingar um framangreinda þætti, þ.á.m. um staðsetningu og veðurfar, legið fyrir og að niðurstaða dómstóla sé m.a. byggð á mati á þeim. Þar sem gögn um fyrrgreind atriði liggja ekki fyrir verður því ekki talið sýnt fram á fordæmisgildi umræddra dómsúrlausna í þessu tilviki.

Samkvæmt framangreindu og eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er því ekki sýnt fram á að slys M megi rekja til atriða sem X verði gert að bera bótaábyrgð vegna. Verður M eins og hér háttar til að bera hallann af því og er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu hans.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 12. nóvember 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir